

AZ ÚJ Ptk. HATÁLYBALÉPÉSE, VEZETŐ TISZTSÉGVISELŐK FELELŐSSÉGÉNEK SZABÁLYOZÁSA AZ ÚJ Ptk. TÁRSASÁGI JOGI FEJEZETÉBEN

EFFECTIVENESS OF THE NEW Civil Code (“CC”), LIABILITY OF THE EXECUTIVE OFFICERS AS REGULATED IN CHAPTER OF THE CC RELATED TO BUSINESS ASSOCIATIONS

Tisztelt Ügyfelünk!

Dear Client,

2014. március 15-én hatályba lépett a 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről („új Ptk.”), amely kódex jelleggel felváltotta a korábbi, 1959. évi IV. törvényt. Az új Ptk. számos, jelentős változást hoz a magánjog területén, ezek közül – jelen tájékoztató szempontjából – kiemelkedő fontosságúak a gazdasági társaságokra vonatkozó rendelkezések köre.

On 15th March 2014 Act V of 2014 on the Civil Code (“new CC”) has entered into force replacing entirely the previous respective act, IV of 1959. The new CC has caused numerous, substantial changes in the field of private law out of which the provisions pertaining to companies are of significant importance for the purpose of this newsletter.

Az új Ptk. Harmadik Könyve magában foglalja a gazdasági társaságokra vonatkozó szabályokat, így ha több ütemben, szakaszosan is, de legkésőbb 2016. március 15-ét követően a cégek nem alkalmazhatják működésükre a jelenlegi Gt. (2006 évi IV. tv) szabályait.

Book Three of the new CC has incorporated the provisions pertaining to companies therefore, even if with different timing, but by 15th March 2016 at the latest, companies may no longer apply the current company act (IV of 2006) to their operation.

Jelen hírlevélben arról adunk tájékoztatást, hogy az új Ptk. mikortól alkalmazandó a már működő gazdasági társaságokra, illetve miként változik a vezető tisztségviselők felelőssége harmadik személyek irányában.

In present newsletter we wish to inform You about **the date from which the new CC shall be applied to the already working companies; furthermore we provide information about how the liability of executive officers changes vis-à-vis third persons.**

Következő hírlevelünkben külön szólnak annak jelentőségéről, hogy az új Ptk. szabályrendszere alapvetően diszpozitív jellegű, szemben a Gt. mostani (relatív) kógenciájával.

In our following newsletter we will outline why it is important that companies may derogate from the provision of the new CC as opposed to the current company act which prohibited the same.

1. Az új Ptk. hatálybalépése, alkalmazása a gazdasági társaságokra (jogi személyekre)

Az talán egyértelmű, hogy azon jogi személyek, amelyek cégbejegyzés iránti kérelmüket 2014. március 14-e után nyújtják be a cégbíróságra, függetlenül attól, hogy létesítő okiratuk korábbi keltezésű, már az új Ptk. hatálya alatt jönnek létre, társasági irataik tehát az új szabályoknak kell, hogy megfeleljenek.

A 2014. március 14-én már bejegyzett, illetve azon cégek, amelyek bejegyzése iránti eljárás már folyamatban volt ekkor, még a Gt. hatálya alatt működnek. Ezen jogi személyek az új Ptk. hatálybalépését követő **első létesítő okirat módosítással egvidejűleg** kötelesek a Ptk. rendelkezéseivel összhangban álló továbbműködéséről dönteni, és az erről szóló döntéshozó szervi határozatot is kötelesek a nyilvántartó bírósághoz (cégbírósághoz) benyújtani.

Amennyiben a létesítő okirat módosítására nem kerül sor (mivel nincs olyan változás, amely ezt indokolná), úgy

- a) közkereseti társaság és **betéti társaság** esetén **2015. március 15-étől**,
- b) **korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság és egyesülés** esetén **2016. március 15-étől**

kell alkalmazni az új Ptk-t, és ezt követően létesítő okirata nem tartalmazhat a Ptk. rendelkezéseivel összhangban nem álló rendelkezést.

A létesítő okiratot a Ptk.-val összefüggésben nem kell módosítani, ha annak módosítása csak abból az okból volna szükséges, hogy a létesítő okirat - általános hivatkozásként - a

1. Entry into force of the new CC, applicability of the same to companies (legal persons)

It is perhaps obvious that those legal persons which submit their application for registration of the company after 14th March 2014, independently of whether or not their deed of foundation was dated prior to such date, will be established under the new CC, hence their corporate documents shall be in compliance with the new regulation.

Companies registered on 14th March 2014, and those the application for registration of which is under registration on such date will continue to operate under the current Company act. Such legal persons shall adopt a decision regarding their operation under the new CC and file such decision with the registering court **by the time they alter their deed of foundation for the first time** following the effective date of the new CC.

Should the alteration of the deed of foundation not take place (in the event there were no changes requiring an alteration), the provisions of the new CC shall be applied, and the deed of foundation may not contain any provision being in conflict with the new CC

- a) as of **15th March 2015** for general partnerships and **limited partnerships**;
- b) as of **15th March 2016** for **private limited liability companies and limited companies**.

The deed of foundation shall not be altered in connection with the new CC if the alteration would be necessary only due to the fact that the deed refers, in general, to the provisions

Gt. rendelkezéseire utal. Közkereseti társaság és betéti társaság esetében nincs szükség továbbá a létesítő okirat módosítására kizárólag annak érdekében sem, hogy a létesítő okirat a társaságvezető tisztségviselőjét ügyvezetőként nevesítse. Ha azonban a létesítő okirat egyéb okból módosul, a társaság köteles az e bekezdésben foglalt változást is azon átvezetni.¹

Amennyiben a létesítő okirat módosítására kizárólag az új Ptk. rendelkezéseihez való igazítás miatt kerül sor és más változást nem tartalmaz, úgy a bejelentés illeték és közzétételi díj befizetése nélkül megtehető.

Tovább árnyalja (ha úgy tetszik, bonyolítja) a képet, hogy korlátolt felelősségű társaság esetén egy másik kivételt ír elő az új Ptk. hatálybalépésével összefüggő átmeneti rendelkezéseket szabályozó 2013. évi CLXXVII. tv. Ennek értelmében azon korlátolt felelősségű társaság, amelynek jegyzett tőkéje nem éri el a hárommillió forintot, legkésőbb **2016. március 15-éig köteles a törzstőkéjét megemelni vagy átalakulni, egyesülni** azzal, hogy a tőkeemelésről a Ptk. rendelkezéseinek alkalmazásával határozhat.

Ezen döntésig a társaságnak a Gt. rendelkezéseit kell alkalmaznia, az új Ptk. szerinti társasági szerződés módosításról nem határozhat. Ennek értelmében a **Kft. 2016. március 15-ig működhet még a Gt. hatálya alatt**, akkor is, ha ebben az időszakban módosítja társasági szerződését, utóbbit azonban csak a Gt. szabályai szerint teheti meg mindaddig, amíg jegyzett tőkéjét legalább hárommillió forintra fel nem emeli.

of the current Company act. Furthermore, for general and limited partnerships the alteration is not required if this is due only to change the title of the executive officer to managing director (which is the new way to name officers in such companies). However should the deed of foundation be altered for other reasons as well, all changes specified herein shall be accordingly executed in the deed.

In the event the alteration is made necessary solely for the purpose of harmonizing the same with the new CC and no other modification is effected the respective notification may be submitted to court free of any stamp duty or publishing charges.

The picture is further complicated with the exception with respect to private limited liability companies prescribed by act CLXXVII of 2013 regulating the entry into force of the new CC. In line with the foregoing a company the share capital whereof does not reach the three million HUF minimum shall by **15th March 2016 at the latest either increase its capital or go under transformation, merge with another entity** with the stipulation that the decision regarding the capital increase may only be adopted in accordance with the new CC.

Until such decision the company shall use the provisions of the Current company act and may not adopt a decision on harmonizing the deed of foundation with the new CC. Therefore **the private limited liability company may operate under the current Company act until 15th March 2016** even in the event that in this temporary period the deed of foundation is altered, however latter decision may only be adopted in line with the current Company act as long as the share capital will not be increased to three million HUF.

¹ 2013. évi CLXXVII tv. (Ptké) 12.§

A fenti határidők elmulasztása miatt a cégbíróság pénzbírsággal sújtja a mulasztó céget.

2. Vezető tisztségviselők felelőssége harmadik személyekkel szemben

(i) Szerződésen kívüli kárért fennálló felelősség harmadik személlyel szemben

Az új Ptk. jogi személyeket érintő, talán legnagyobb vihart kavaró rendelkezése a vezető tisztségviselők harmadik személyekkel szembeni felelősségét érinti. Sajnálatos módon a jogszabály nem túl precíz megfogalmazása, továbbá bizonyos lobbierdekek által vezérelt félremagyarázás miatt olyan értelmezés alakult ki – többek között jelen hírlevél jegyzőjében is -, mely szerint a vezető tisztségviselők a jövőben egyetemlegesen perelhetők kártérítésért a cégek által okozott károkért.

Ügyvédi Irodánk azonban ebben a kérdésben magáévá teszi az új Ptk. kodifikációs bizottságát vezető dr. Vékás Lajos interpretációját, amelyet az alábbiakban foglalunk össze.

Az érintett jogszabályhely a következő:

„6:541. § [Felelősség a vezető tisztségviselő károkozásáért]

Ha a jogi személy vezető tisztségviselője e jogviszonyával összefüggésben harmadik személynek kárt okoz, a károsulttal szemben a vezető tisztségviselő a jogi személlyel egyetemlegesen felel.”

Lényeges még arra is rámutatni, hogy a fenti paragrafus a „*Felelősség más személy által okozott kárért*” című fejezetben kapott helyet, ennek (is) nagy jelentősége van.

Sommásan az állapítható meg, hogy a korábbi szabályozáshoz képest **egyetlen**

Failure to respect the above deadlines may result in a fine imposed by the court of registry.

2. Liability of the executive officers vis-à-vis third persons

(i) Non-contractual liability for damages caused to third persons

If there is a provision that has caused significant storms regarding the new CC this is certainly the question of the liability of executive officers in relation to damages caused to third persons. Unfortunately, due to the unclear wording of the article concerned and to a misleading interpretation led by certain lobby interests the understanding was – in undersigned as well – that executive officers will be held liable jointly and severally for eventual damages caused by the company.

Our law firm fully accepts the interpretation formed in this question by the leader of the codification committee dr. Lajos Vékás which understanding may be summarized as follows.

The article concerned sets forth the following:

Section 6:541 [Liability for the actions of executive officers]

If an executive officer of a legal person causes damage to a third party in connection with his office, liability in relation to the injured person lies with the executive officer and the legal person jointly and severally.

It is also important to note that the above article is positioned in a chapter of the new CC named “*Liability for the acts of another person*”; we believe this is very relevant information.

To sum up our opinion **the only thing new** compared to the previous rules is that **also**

újdontság van, mégpedig az, hogy a vezető tisztségviselő károkozásáért a **jogi személy is felel** egyetemlegesen, azaz éppen a jogi személy felelőssége az új elem, nem pedig a vezetőé.

Fontos kiemelni, hogy 6:541 § deliktuális, azaz **szerződésen kívüli károkozást szabályoz**, nem alkalmazható tehát olyan esetekre, amikor egy szerződés megszegéséből következik be kár. Úgy véljük, hogy már ez is jelentősen árnyalja az eddig kialakult, téves értelmezésen alapuló képet.

A paragrafusból kiderül, **hogy nem a cég (jogi személy) károkozásáról van szó**, a szöveg a vezető tisztségviselő által okozott kárról ír, ily módon **téves lehet az a jogi értelmezés mely szerint ezzel megteremtődött a vezető tisztségviselő felelőssége** a cég általi károkozásért. Korábban is fennállt a vezető tisztségviselő felelőssége olyan károkért, amelyet jogviszonyával összefüggésben ő maga, személyesen okozott, a kodifikációs bizottság vezetője szerint az **újdontság pusztán annyi, hogy ilyenért most már a cég is felel, egyetemlegesen**. Példaként említhető olyan eset, ha az ügyvezető tárgyalásra tartva, oda megérkezve, parkolás közben megsért egy autót, vagy tárgyalás közben lever egy vázát stb.

Nyilván található kevésbé „banális” példa is, azonban fel kell hívnunk arra a figyelmet, hogy **nem alkalmazható a fenti jogszabályhely abban az esetben, ha a kárt a jogi személy okozza**, mivel a paragrafus kifejezetten a jogi személy vezető tisztségviselője és nem a jogi személy általi károkozásról szól, emiatt tartjuk tévesnek a kialakult ellenkező értelmezést. **Nem vonható be tehát egyetemleges felelősként a vezető tisztségviselő olyan károkért, amelyért a felelősség, „kifelé”, azaz harmadik személyekkel szemben a jogi**

the legal person shall be liable, jointly and severally, for the damages caused by the executive officer, thus the new element is the liability of the legal person and not that of the executive officer.

It must be stated that article 6:541 regulates **non-contractual liability** and therefore may not be applied in cases when damage is caused by breach of contract. We think this is an important issue when clarifying the misleading interpretation which seemed to be so common for the time being.

It is clear from the article that **we are not talking about damages caused by the company (legal person)**, the wording refers to damages caused by the executive officer and therefore the **interpretation whereby said article would constitute the liability of the executive officer for damages caused by companies appears to be mistaken**. Executive officers have been liable also before for damages they caused personally, in connection with their office but according to the explanation given by the leader of the codification committee the **only thing new is that from now on also the company shall be responsible for such damages**, jointly and severally. We can give the example that a managing director crashes another car when arriving to a meeting, or breaks a vase during the meeting etc.

Of course less trivial examples might be found but it is important to note that the aforementioned article **may not be applied in cases when the damage is caused by the legal person** since the section concerned regulates explicitly the liability of the executive officer and not that of the legal person. This is why we find any interpretation to the contrary mistaken. **Executive officers may not be held liable, jointly and severally with the company, for damages where the liability lies with the company vis-à-vis third persons.**

személyt terheli.

Ezt támasztja alá a szabály új Ptk-n belüli elhelyezkedése is, itt ugyanis kizárólag a más személyek (alkalmazott, tag, vezető tisztségviselő) által okozott kárért fennálló felelősségről van szó.

Változatlan az a főszabály, mely szerint a jogi személy károkozásáért a jogi személy felel harmadik személlyel szemben. Az a szabály változatlan a Gt-hez képest, hogy a vezető tisztségviselő az ügyvezetési tevékenysége során a jogi személynek okozott kárért a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség szabályai szerint felel a jogi személlyel szemben. Látni kell azonban, hogy harmadik személyek felé helytállási kötelezettséggel változatlanul a jogi személy tartozik, a vezető tisztségviselővel szemben legfeljebb a jogi személy élhet megtérítési (kártérítési igényekkel).

A vezető tisztségviselők tevékenységénél változatlan a zsinórmérték is: A vezető tisztségviselő a társaság ügyvezetését a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján önállóan látja el, a létesítő okiratnak és a társaság legfőbb szerve határozatainak van alávetve.

A fent leírt vélemény tehát kodifikációs oldalról közelíti meg a kérdést, nyilvánvalóan ez tükrözheti leghelyesebben a jogalkotó szándékát. Nem zárjuk ki természetesen, hogy ettől függetlenül indulnak majd peres eljárások ügyvezetőkkel szemben egyetemleges felelősség megállapítása érdekében, határozott álláspontunk szerint azonban a most citált jogszabályhely alapján ezek nem vezethetnek eredményre.

This understanding is well justified by the positioning of the article in the new CC since said chapter regulates liability cases where the damage is caused by another person (employee, shareholder, executive officer).

There is no change in the principle that for damages caused by the legal person the liability lies with the legal person itself. So is the same, compared to the current Company act, that the executive officer shall be held liable for damages caused to the legal person resulting from his management activities in accordance with the provisions on liability for damages caused by non-performance of an obligation (contractual obligation). Please note that in relation to third persons the legal person will remain liable and only the legal person may then claim for compensation from the executive officer.

The expectation towards executive officers regarding their management activity is also the same: the executive officer shall manage the operations of the business association independently, based on the primacy of the business association's interests, in due compliance with the relevant legislation, the instrument of constitution and the resolutions of the company's supreme body.

The above opinion represents an approach to the matter from a codification aspect which we think that can best reflect the original intentions of the legislation. The chance that executive officers will be sued for the ascertainment of their joint and several liability may not be excluded, of course, but it is our firm position that such procedures may not be successful based on the article interpreted in this newsletter.

(ii) **Felelősség kielégítetlen hitelezői igényekért**

Röviden kitérnénk arra, hogy fentiekkel szemben nagyobb (jog)bizonytalanságot eredményezhet a vezető tisztségviselők körében az új Ptk. 3:118 §-a, amely értelmében:

„Ha a gazdasági társaság jogutód nélkül megszűnik, a hitelezők kielégítetlen követelésük erejéig kártérítési igényt érvényesíthetnek a társaság vezető tisztségviselőivel szemben a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség szabályai szerint, ha a vezető tisztségviselő a társaság fizetéseképtelenségével fenyegető helyzet beállta után a hitelezői érdekeket nem vette figyelembe. Ez a rendelkezés végelszámolással történő megszűnés esetén nem alkalmazható.”

Fontos, hogy a Ptk. szerződésen kívül okozott kárért való felelősségre, valamint a kártalanításra vonatkozó rendelkezéseit a **hatálybalépését követően tanúsított károkozó magatartás - ideértve a mulasztást is - esetén kell alkalmazni.** A Ptk. hatálybalépése előtt megkezdődött, folyamatosan tanúsított károkozó magatartásra akkor is a Ptk. hatálybalépése előtt hatályos jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni, ha a károkozó magatartás befejezése, illetve a károk bekövetkezése a Ptk. hatálybalépése utáni időpontra esik.²

Bár a vezető tisztségviselők felelőssége már korábbi (Gt és Cstv. szerinti) szabályozás szerint is fennállt a jogutód nélkül megszűnt jogalany bizonyos kielégítetlen tartozásaiért, a fenti szakaszban **véleményünk szerint túl általánosra hagyta a jogalkotó a jogalap körében értékelendő magatartást: a hitelezői érdekek figyelmen kívül hagyását.** Szinte biztosra vehető, hogy amennyiben a jogi személy jogutód nélkül

(ii) **Liability for outstanding creditor claims**

We think that a another article of the new CC, section 3:118 might result in a greater uncertainty with respect to the executive officers which sets forth the following:

*“In the event of a business association’s dissolution without succession, creditors may bring action for damages up to their claims outstanding against the company’s executive officers on the grounds of non-contractual liability, should the executive officer affected **fail to take the creditors’ interests into account** in the event of an imminent threat to the business association’s solvency. This provision is not applicable in the case where the company is wound up without going into liquidation.”*

First of all it is important that rules pertaining to liability for non-contractual damages and to **tort claims may only be applied in connection with actions – including omission as well - taken following the entry into force of the new CC.** Continuing damaging actions initiated before the effective date of the new CC shall be governed by the rules effective before the new CC even if the damaging action is terminated or the damage occurs at a date later than the entry into force of the new CC.

While executive officers could be held liable for certain unsettled debts of a legal persons terminated without succession even under the previous regulation **we think that in the aforementioned article it was left too vague as to what shall be understood under the action/conduct necessary to constitute the liability: failure to take creditors’ interests into account.** It is more than likely that executive officers will be

² 2013. évi CLXXVII tv. (Ptké) 54.§

szűnik meg (ide nem értve a végelszámolás esetét), és a hitelezői igények nem nyernek maradéktalan kielégítést, úgy az érintett hitelezők pert fognak indítani a vezető tisztségviselővel szemben. Várhatóan az ítélkezési gyakorlatra vár annak kikristályosítása, hogy milyen zsinórmérték mentén ítéltethető meg a hitelezői érdekek figyelembevétele vagy ennek elmulasztása az új Ptk. szabály vonatkozásában.

NYILATKOZAT AZ ÜGYVÉDI IRODA RÉSZÉRŐL

A jelen dokumentum és a benne foglalt valamennyi információ azt a célt szolgálja, hogy az abban foglalt témakörben általános információkkal szolgáljon, de nem tekinthető részletes tájékoztatásnak. A jelen dokumentumban megadott információ nem minősülnek jogi tanácsadásnak, nem képezhetik ügyfeleink üzleti döntéseinek kizárólagos alapját.

Ezért ügyfeleinket arra kérjük, hogy vállalkozásaikat érintő, azt befolyásoló bármely döntésük meghozatala előtt kérjék ki kollégáink szakmai véleményét.

Győr, 2014. március 17.

dr. Havasi Bence
ügyvéd- attorney-at-law
HAVASI ÜGYVÉDI IRODA

taken to court and unsettled claims will be brought up against them in the event that a legal person is terminated without succession (notwithstanding voluntary dissolution) and creditors' claims will not be wholly satisfied. It is for the court practice to clarify what is the criteria by which the question whether or not creditors' interests have been taken into account in accordance with the new CC can be judged.

STATEMENT OF THE LAW FIRM

This document and the information contained therein is intended to provide general information on the subject matter hereof and shall by no means be considered as an exhaustive treatment of such objects. The information in this document is not intended to constitute legal advice nor shall it serve as sole basis for a business decision of our clients.

You are therefore kindly requested to consult our colleagues before making any decision which may affect Your business.